

APLICATIU

GUIA DOCENT

Antropologia Econòmica (2013-2014)

1. Dades de l'assignatura

Nom de l'assignatura	Antropologia Econòmica
Codi	28683
Crèdits ECTS	6
Curs i període en el que s'imparteix	Segon Curs, primer semestre Grau d'Antropologia
Horari	http://www.uab.es/Document/766/347/LicAntropologiaSiC.pdf
Lloc on s'imparteix	Facultat o Escola (l'aula apareixerà als horaris)
Llengües	Català, Castellà.
Nom professor/a	Hugo Valenzuela García
Departament	Antropologia social i cultural
Universitat/Institució	Universitat Autònoma de Barcelona
Despatx	B-227
Telèfon (*)	935812747
e-mail	Hugo.valenzuela@uab.cat
Horari de tutories	Dilluns i Dimecres de 13:00 a 14:00

(Afegeix tants camps com sigui necessari)
(*) camps optatius

3.- Prerequisits

(prerequisits oficials i/o coneixements necessaris per a seguir correctament l'assignatura)

Coneixements generals d'Antropologia.

4.- Contextualització i objectius formatius de l'assignatura

El objectius del curs són tres:

- Conèixer les contribucions disciplinàries més importants de l'antropologia econòmica.
- Conèixer la diversitat història i cultural de les institucions econòmiques diferents de la societat de mercat.
- Investigar formes d'economia immediata del nostre entorn immediat.

A més:

- Valorar el patrimoni etnològic de Catalunya mitjançant el coneixement d'algunes de les activitats econòmiques tradicionals.

5.- Competències i resultats d'aprenentatge de l'assignatura

Competència	A1. Conèixer i comprendre la història de la teoria antropològica i la gènesis dels seus conceptes bàsics.
Resultats d'aprenentatge	Identificació de les principals escoles i contribucions de la antropologia econòmica.
Competència	A6. Conèixer i comprendre els desenvolupaments disciplinaris recents i la vinculació de la teoria antropològica amb les disciplines socials afins en el seu desenvolupament històric i en les tendències disciplinàries actuals.
Resultats d'aprenentatge	Comprensió de les implicacions del treball interdisciplinari en el projectes de desenvolupament rural i ambientals i del rol del antropòleg/a en aquests projectes.
Competència	T1. Buscar, seleccionar i gestionar informació de forma autònoma tant en fonts estructurades (bases de dades, bibliografies, revistes especialitzades) com en informació distribuïda a la xarxa. Sap fer servir de forma experta les possibilitats d'Internet.
Resultats d'aprenentatge	Identifica, gestiona i resumeix informació audiovisual rellevant per a l'assignatura en Internet.
Competència	Competència UAB: desenvolupar un pensament i raonament crític i saber comunicar-lo de manera efectiva, tant a les llengües pròpies com en una tercera llengua.

6.- Continguts de l'assignatura

Els continguts de l'assignatura s'estructuren en diferents blocs temàtics:

1. *Antropologia i economia*
2. *Orientacions teòriques en antropologia econòmica.*
3. *Economia informal i ocupació.*
4. *Producció.*
5. *Distribució.*
6. *Consum.*

Dintre de cada bloc temàtic els temes són els següents:

1. *Antropologia i economia*
 - Aristòtil i els escolàstics
 - La Fisiocràcia i l'economia política
 - L'economia clàssica
 - L'economia marxista
 - L'economia neoclàssica

- Keynesianisme, Monetarisme, Neoinstitucionalismo.

2. Orientacions teòriques en antropologia econòmica.

- Arguments formalistes
- Arguments substantivats
- Determinisme ambiental versus possibilisme
- Evolució cultural i adaptació
- L'ecologia cultural
- El marxisme estructural de Godelier
- Meillassoux: el mode de producció domèstic.
- La invenció del subdesenvolupament
- La teoria de la dependència
- La involució capitalista

3. Economia informal i ocupació

- El mercat dual de treball
- El "fi del treball"
- Més enllà del mercat
- Els enclavaments ètnics o les economies ètniques

4. Producció

- Ecologia
- Tecnologia
- Treball
- La caça- recol·lecció
- L'agricultura primitiva
- Ramaders
- Tecnologia i evolució

5. Distribució

- Comerç
- Mercat
- Economies multicèntriques
- La sal dels baruya
- Petxines a la Nord- Amèrica Indígena
- Moneda de les Illes Palau i Yap
- Moneda de la Illa Rossel
- Cauris

6. Consum

- El consum ostensible
- Habitus, gust i distinció

7.- Metodologia docent i activitats formatives

La metodologia didàctica utilitzada dependrà del tipus d'activitat realitzada. En aquest curs distingim entre classes teòriques, tutories integrades i tutories individuals-grup.

Classes teòriques. A les classes teòriques es disposarà d'una introducció per part del docent, amb

exemples i discussions amb els participants. En aquestes classes es recomanaran lectures en funció dels interessos dels participants. En aquestes classes s'utilitzaran transparències i connexions a Internet allà on sigui convenient.

Els materials utilitzats en les classes estan disponibles al Campus virtual i en altres webs administrades pel professorat.

Tutories. En les tutories es comentaran els textos del curs i es discutiran les principals qüestions a tractar. Els comentaris de text podran seguir una guia proporcionada pel professorat. La puntualitat en el lliurament dels informes serà un dels aspectes que es tindrà en compte en l'avaluació. Igualment, els comentaris només podran lliurar a través de la funcionalitat habilitada a aquest efecte en la pàgina web de l'assignatura.

Es valorarà positivament el lliurament dels informes en els terminis previstos.

Sortida de curs. Es realitzarà una sortida en autocar a un museu etnològic d'interès. Aquesta sortida no és obligatòria, però es valorarà.

TIPUS D'ACTIVITAT	ACTIVITAT	HORES	RESULTATS D'APRENTATGE
-------------------	-----------	-------	------------------------

Dirigides

Classes teòriques	35	Identifica les principals contribucions teòriques de l'antropologia econòmica.
Comentaris de text a classe	10	Reconeix l'autoria de textos clàssics.
Visita Museu Etnològic	15	Valora el patrimoni etnològic.

Supervisades

Comentaris de text	80	Redacció de comentaris sobre textos clàssics
Treball opcional	25	Redacció d'un tema sustantiu.

Autònomes

Lectura materials	20	Esquemes resum
Recerca a Internet	5	Bookmarks

8.- Avaluació

L'avaluació del curs és la següent:

1. Avaluació continuada (40 a 60%)

- Assistència a classe (mínim 80%) i participació.
- Puntualitat en el lliurament dels comentaris de les lectures i qualitat d'aquests.
- Recordeu que un cop realitzat el primer examen o lliurat el primer treball l'alumne/a serà avaluat – i la seva nota no podrà ser ja NP.

2. Examen final (40 a 60%)

- Temes a triar o tipus test.

3. Treball i presentació a classe (opcional).

En la última sessió s'avaluarà el curs per part dels participants, juntament amb altres activitats programades.

La nota final es comunicarà pel campus virtual i es programarà una sessió de revisió de notes. No es contestaran correus electrònics relacionats amb l'avaluació.

Els treballs s'enviaran igualment a través de l'opció "Lliurament d'arxius" del campus virtual que disposarà d'un període establert de lliurament. Si no és possible fer l'enviament en el període establert es podrà lliurar en paper el dia de l'examen. Naturalment la puntualitat en el lliurament dels treballs serà valorada positivament.

ACTIVITATS D'AVALUACIÓ	HORES	RESULTATS D'APRENTATGE
Correcció comentaris	10	Correcció d'errors d'estil, format i contingut.
Examen	3	Redacció ordenada d'un tema.

9- Bibliografia i enllaços web

Manuels d'antropologia econòmica

- Martínez Veiga, Ubaldo (1989). *Antropología económica. Conceptos, teorías, debates*. Cerdanyola: Icaria.
- Narotzky, Susana (2005). *Antropología económica*. Barcelona: Melusina.
- Plattner, S. (ed.) (1989). *Economic Anthropology*. Stanford: Stanford University Press.

Introducció: antropologia i economia

- Dumont, Louis (1992). *Homo aequalis. Génesis y apogeo de la ideología económica [Homo aequalis. Genèse et épanouissement de l'idéologie économique, 1977]*. Madrid: Taurus.
- Herskovits, Melville J. (1954). *Antropología económica. Estudio de economía comparada. [Economic Anthropology. A Study in Comparative Economics (1952)]*. México: F.C.E..
- **Barber, William J. (1992). *Historia del pensamiento económico [A History of Economic Thought, 1967]*. Madrid: Alianza Universidad.**

El debat formalistes - sustantivistes

- Burling, Robbins (1976). "Teorías de maximización y el estudio de la antropología económica" en Godelier, M. (ed.), *Antropología y economía*. Barcelona: Anagrama.
- **Polanyi, Karl (1992). *La gran transformación. Los orígenes políticos y económicos de nuestro tiempo [The Great Transformation. The Political and Economic Origins of our Time, 1944]*. México: F.C.E.**

Materialisme cultural i ecologia cultural

- **Harris, Marvin (1982). *El materialismo cultural como estrategia de investigación*. Madrid: Alianza.**
- Rappaport, Roy A. (1987). *Cerdos para los antepasados. El ritual en la ecología de un pueblo en Nueva Guinea [Pigs for the ancestors. Ritual in the ecology of a New Guinea people, 1968]*. Madrid: Editorial Siglo XXI.

Aproximació marxista

- **Parte III de Godelier, M. (1976). *Antropología y Economía*. Barcelona: Anagrama.**
- Meillassoux, Claude (1987). *Mujeres, graneros y capitales. Economía doméstica y capitalismo [Femmes, greniers, capitaux. 1975]*. Madrid: Siglo XXI.

El debat del desenvolupament

- **Viola, Andreu (2000). *Antropología del desarrollo. Teorías y estudios etnográficos en América Latina*. Barcelona: Paidós.**

Economia informal i ocupació

- **Mingione, Enzo (1993). *Las sociedades fragmentadas. Una sociología de la vida económica más allá del paradigma del mercado [Fragmented Societies. A Sociology of Economic Life beyond the Market Paradigm, 1991]*. Madrid: Ministerio de Trabajo y Seguridad Social.**
- Pahl, R.E. (1991). *Divisiones del trabajo [Divisions of Labour, 1984]*. Madrid: Ministerio de

Trabajo y Seguridad social.

- Rifkin, Jeremy (1996). *El fin del trabajo. Nuevas tecnologías contra puestos de trabajo: el nacimiento de una nueva era* [The end of work. The decline of the global labor force and the dawn of the post-market era, 1994]. Barcelona: Paidós.

Producció

- Valdés del Toro (1976). "Ecología y trabajo, fiestas y dieta en un concejo del Occidente astur" en C. LISÓN (ed.), *Temas de antropología española*. Madrid: Akal.
- Wolf, Eric R. (1978). *Los campesinos* [Peasants, 1971]. Barcelona: Labor.

Distribució

- Malinowski, B. (1986). *Els argonautes del Pacífic Occidental. Estudi sobre el tarannà emprenedor i aventurer dels indígenes dels arxipèlags de la Nova Guinea melanesia* [Argonauts of the Western Pacific. An Account of Native Enterprise and Adventure in the Archipelagoes of Melanesian New Guinea, 1922]. Barcelona: Edicions 62/Diputació de Barcelona.
- Piddocke, Stuart (1981). "El sistema de potlatch de los kwakiutl del sur: una nueva perspectiva" [Southwestern Journal of Anthropology, 1960] en Llobera, J.R., *Antropología Económica. Estudios Etnográficos*. Barcelona: Anagrama.
- Godelier, M. (1998). *El enigma del don* [L'énigme du don, 1996]. Barcelona: Paidós.

Economies multicèntriques i la moneda primitiva

- Armstrong, W.E. (1981). "La moneda de la isla Rossel: un sistema monetario único" [The Economic Journal, vol. XXXIV, sept. 1924] en Llobera, J.R., *Antropología Económica. Estudios Etnográficos*. Barcelona: Anagrama.
- Bohannon, Paul J. (1981). "El impacto de la moneda en una economía africana de subsistencia" [The Journal of Economic History, 19, dic. 1959] en Llobera, J.R., *Antropología Económica. Estudios Etnográficos*. Barcelona: Anagrama.
- Einzing, Paul (1949). *Primitive Money. In its Ethnological, Historical and Economic Aspects*. Glasgow: Pergamon Press.
- Moreno Feliu, Paz (1991). *¿El dinero? Cuadernos A de Antropología, 11*. Anthropos.

Consum

- Veblen, Thorstein (1966). *Teoría de la clase ociosa* [1899]. F.C.E., México, 1966.
- Fine, Ben (2002). *The World of Consumption. The Material and Cultural Revisited*. London & New York: Routledge.
- Bourdieu, Pierre (1988). *La distinción: criterio y bases sociales del gusto* [La Distinction, 1979]. Taurus, Madrid, 1988.

10.- Programació de l'assignatura

El lliurament del primer comentari/examen implica que es segueix l'assignatura.

ACTIVITATS D'APRENTATGE